

A HTMT HÍREI

Elérhető a Magyar Tudomány júniusi száma

Elérhető a Magyar Tudomány legfrissebb, júniusi száma, melynek aktuális tematikus összeállítása a Trianonról – 100 év múltán...”

Forrás: Mersz.hu: [teljes cikk >](#)

Paál Árpád: Válogatott írások

A Hargitai Megyenapokon jelenik meg a Székely Könyvtár sorozatban Paál Árpád: Válogatott írások c. kötet, amelyet Horváth Szabolcs és az MTA Kisebbségkutató Intézet munkatársa Bárdi Nándor állítottak össze, jegyzeteltek, és utószót írtak hozzá. A könyv virtuális bemutatója elérhető az interneten...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Videó: Szerbia újra jégtörő hajót gyárthat

Ana Brnabić kormányfő Apatinban a hajógyárba látogatott el. Az üzem a volt Jugoszlávia egyik legnagyobb hajógyára volt. A sikertelen privatizációs kísérletek után a gyár tavaly augusztusban került a kraljevói Arsenal Rem cég tulajdonába. Jelenleg, 40 év után az első szerb jégtörő hajó megépítését tervezik, és várhatóan 400 új munkahelyet létesítenek...” Forrás: Rtv.rs: [teljes cikk >](#)

Szerbiában nem megfelelő az újrahasznosítási rendszer

Európában a csomagoló és tároló eszközöket gyártó üzemek a műanyag legnagyobb felhasználói. Szerbiában az ágazat évente 115 ezer tonna műanyagot dolgoz fel. A környezetvédelmi ügynökség adatai szerint az évi 2 millió tonna kommunális hulladék csaknem 10 százalékát a műanyag csomagolások teszik ki. Dragan Stevanović, a gazdasági kamara szakágazati titkára szerint egy polgár évente 12 kilogramm körüli műanyag tároló eszközt dob a szemétkosárba. A hulladékkezelésre vonatkozó új stratégiáról júniusban kezdődik a közvita. [...] A jövőbeli együttműködésről írt alá kedden szándéknyilatkozatot a Szabadkai Műszaki Szakfőiskola és a Regionális Hulladéktároló Kft., tudósít a Subotica.com portál. Hulladékfeldolgozás Szerbiában is mind nagyobb figyelmet kap...”

Forrás: Rtv.rs: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Dačić: Szerbia soha nem fogja elfogadni Koszovó függetlenségét

A szerb kormány korábban kijelentette, hogy nem folytatja a Belgrád és Pristina közötti párbeszédet, amíg Koszovó nem vonja vissza a büntetővádat, mondta Ivica Dačić külügyminiszter az RTS-nek. [...] Szerbia soha nem fogja elfogadni Koszovó függetlenségét...” Forrás: Rtv.rs: [teljes cikk >](#)

Okostáblákkal és projektorokkal korszerűsítik a vajdasági iskolákat

Összesen 704 új okostáblát és projektort szereltek fel a vajdasági iskolákban – jelentette ki a tartományi oktatási titkár. Nyilas Mihály közölte, hogy a jövőben is folytatják az iskolák korszerűsítését. 502 központi épület és 202 kihelyezett tagozat pályázott sikeresen az interaktív táblákra...” Forrás: Rtv.rs: [teljes cikk >](#)

Topolya a nagy háborúban (1914-1918) címmel jelent meg új kiadvány

Hősiesség és szolgálat – Topolya a nagy háborúban (1914-1918) című kötet ünnepélyes bemutatójára június 4-én a topolyai színházteremben kerül majd sor. Az első világháborúban szolgált és elesett topolyai katonákra és az őket hazaváró, mindennapjaikat úgyszintén küzdelemben élő családjaikra emlékező, a hadbavonultak és elesettek névsorát lajstromba vevő kötet megjelentetésének ötlete tíz évvel ezelőttre datálható. Tomik Nimród történész, a kiadvány szerkesztője elmondta, hogy tíz éve már fontolgatták a könyv megírását, intenzíven pedig 2017-ben kezdtek hozzá az adatgyűjtéshez és a monografikus részek megírásához. Tomik

Nimród elmondta, hogy Topolya esetében 396 áldozat adatait sikerült begyűjteni, de több mint ezren voltak, akik részt vettek a harcokban. A bemutatót megelőzően június 4-én 16 órakor koszorúzás lesz a Vajhegy keresztjénél. Ez a köztéri kereszt arról volt egykor „nevezetes“, hogy mivel az első világháborús hősöknek nincs emlékműve a városban és bizonyos korszakokban nem is volt lehetőség nyilvános megemlékezéseket szervezni, a hősök előtt úgy tisztelegtek, hogy ennél a keresztnél helyeztek el virágokat...”
Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#)

Az Aracs folyóirat tematikus számának bemutatója

Június 4-én, a trianoni békediktátum centenáriumán a szabadkai Pannónia Médiaház földszinti termében délután fél ötkor tartja Trianon-számának bemutatóját az Aracs folyóirat szerkesztősége. Bevezetőt mond Bata János főszerkesztő. A délvidéki magyarság immár XX. évfolyamába lépett közéleti folyóirat tematikus számának verseiből, publikációiból felolvassanak Basity Gréta és Némedi Imre előadóművészek. E szám különlegessége, hogy a több mint 20 anyaországi és délvidéki szerző írása mellett ezúttal nem csupán egy képzőművész alkotásait mutatja be, hanem több mint 30 alkotónak, festő- és grafikusművészeknek, szobrászoknak, keramikusoknak, fotó- és kárpitművészeknek a trianoni békediktátum és a nemzeti összetartozás témájához kapcsolódó munkája kapott helyet a lapban Gyurkovics Hunor képzőművészeti szerkesztő válogatásában...” Forrás: Magyarso.rs: [teljes cikk >](#)

Interjú: Lovas Ildikó íróval

Harminc éve annak, hogy Lovas Ildikó kötetekben publikál. Az egyetlen olyan vajdasági magyar író, aki nem csak bekerült a legszűkebb körbe, hanem elnyerte a szakmailag rendkívül rangos Rotary Irodalmi Díjat. Könyveiben bátran beszél közéleti, történelmi eseményekről, az ország, országok széteséséről, feldarabolásáról, így 1920, 1945, 1991 eseményeiről, a régióra, a közösségekre és az egyénekre gyakorolt hatásairól már tizenöt-húsz évvel ezelőtti regényeiben bátran írt. Később is ezen az úton haladt, nem kerülte meg a '68-as cselekvő filozófia, a feminizmus, a náci és a kommunista diktatúra témáját sem, de mindenről sajátos, maga által választott nézőpontból beszél. Szabadka, a vidék, a kisebbségi lét és az ebből fakadó identitás volt kezdetektől írásművészete középpontjában...” Forrás: Magyarso.rs: [teljes cikk >](#)

Zombori döntőse is van a Hencidától Boncidáig Kárpát-medencei népmesemondó versenynek

A Hencidától Boncidáig Kárpát-medencei népmesemondó versenyt a Hagyományok Háza hirdette meg. A generációkon és határokon átívelő jászberényi megmérettetésen a zombori Csuvárdity Tamara arany fokozattal jutott a döntőbe...” Forrás: Rtv.rs: [teljes cikk >](#)

Gyász hír: Elhunyt Szarapka Tibor

Csütörtökön, 57 éves korában elhunyt Szarapka Tibor szabadkai szobrász- és festőművész, a Szabadkai Gyermekszínház díszletkészítője és tervezője. Az intézmény közleményében az olvasható, hogy Vajdaság egyik legjelentősebb magyar szobrásza volt, akinek alkotásai évtizedekre meghatározták a hazai köztereket. A nevéhez több szobor is fűződik, Iványi István mellszobra, a Palicson található Kővön nyugvó két madár, a 2013-ban emelt szoborcsoport Csúrogon, az 1944-es vérengzés helyszínén, a 2014-ben Szabadkán felállított gimnazista Kosztolányi Dezsőt ábrázoló egész alakos szobor...” Forrás: Magyarso.rs: [teljes cikk >](#)

Száz év, száz mondat június 4-én a VM4K szervezésében

Száz év, száz mondat című kulturális program keretében emlékeznek meg Trianon 100. évfordulójáról a szabadkai VM4K szervezésében. A központ 2020. június 4-én közösségi oldalán, valamint videó megosztóján jelenti meg az általa felkért száz vajdasági magyar ember mondatát a trianoni békediktátum 100. évfordulójára való megemlékezéséért...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

AUSZTRIA

Megállapodás a magyar nemzeti ünnepekről

Koordináltan szervezi mostantól a magyar nemzeti ünnepekhez kapcsolódó megemlékezéseit a két legnagyobb bécsi magyar ernyőszervezet, ebben egyeztek meg a Központi Szövetség és a Kerekasztal vezetői. A megállapodás létrejöttét Magyarország Bécsi Nagykövetsége is ösztönözte. [...] Korábban rendszeresen előfordult, hogy egy-egy ünnepi alkalommal a két csúcsszervezet és a nagykövetség is összeállított kulturális programot. A jövőben megrendezendő események viszont a bécsi magyarság közös ünnepei lesznek...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Rádióinterjú: Online kihívás múzeumbáratoknak

Az online térben teszi próbára a múzeumbáratok tudását Burgenland tartomány kulturális szervezete. A tartományi múzeum, a kismartoni Haydn- és a doborjáni Liszt-ház is csatlakozott a mobilalkalmazáshoz, amelynek segítségével játszva tanulhatnak kicsik és nagyok. A nemzetközi adatbázisba nemrég a Kulturbetriebe Burgenland három kiállítóhelye is bekerült: a Burgenlandi Tartományi Múzeum régészeti gyűjteményéből Judith Gollubits, a kismartoni Haydn-ház és a doborjáni/Raiding Liszt-múzeum látványából pedig Gonda Gábor fejlesztett mobilos tartalmakat...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Körbetáncolják a Kárpát-medencét

A Burgenlandi Magyar Kultúregyesület is csatlakozott a Nemzeti Összetartozás Napjára szervezett #összetartozás100folk magyarországi mozgalomhoz. Vasi seprűst, csárdást és friss táncokat mutattak be azon a videofelvételen, amelyet Órisziget központjában rögzítettek a felhíváshoz. A zenét a Csörge Népzenei Együttes biztosította a táncosoknak...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Emlékezés a nemzeti összetartozás jegyében

A pünkösdi ünnepet követően a bécsi magyar reformátusok a trianoni békeszerződés 100. évfordulójára emlékeznek. Június 14-én, 17 órától emlékező istentiszteletet is tartanak a templomban. Eredetileg nagyobb szabású esemény szerepelt a tervek között, de a járvány miatt szűkebb körben emlékezhetnek meg a magyar történelem sorsfordító eseményéről...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

HORVÁTORSZÁG

Videó: Mi is „körbetáncoltuk” a Kárpát-medencét

Az Összetartozás 100 folk elnevezésű program kezdeményezői felszólítottak minden, Kárpát-medencében működő magyar néptáncgyűtest, mutassák meg viseletüket és táncukat egy rövid videó keretében, amit megosztanak a Facebook-csoportban. A megmozdulásban részt vettek kisköszegi és szentlászlói táncosaink is, ily módon csatlakozva a nemzeti összetartozás napjának virtuális programjaihoz...” Forrás: Kepesujtsag.com: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Egész évben ingyenesen használhatják a tanulók a helyi tömegközlekedést

Elfogadta a kormány annak a kormányhatározatnak a módszertanát, amely lehetővé teszi a tanulók számára, hogy ingyen utazzanak a közszállítási járműveken, hogy eljussanak az iskolába – jelentette be Raluca Turcan miniszterelnök-helyettes csütörtök esti Facebook-bejegyzésében. A tanulóknak nem kell többé jegyet vagy bérletet váltaniuk, az iskolai ellenőrző alapján utazhatnak a közszállítási eszközökön otthonuk és az iskola között...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Érettségi: eldőlt, hogyan számolják ki a tanulók „szóbeli” jegyeit

Az oktatási minisztérium kidolgozta azt a módszertant, amely alapján az iskolai átlagot vagy a nyelvvizsgáról, informatikai képességvizsgáról szóló bizonyítványt fogadják el idén az elmaradt kompetenciavizsgák helyett. A kialakult járványhelyzet miatt idén csak írásbeli érettségit tartanak, a szóbeli próbák elmaradnak. Ezért június 11. és 17. között átlagot számolnak (kerekítés nélkül) az adott tantárgyakból elért évvégi átlagokból, valamint a nyelvvizsgákat és az informatikai képességvizsgákat is elfogadják azok esetében, akik ilyenek rendelkeznek...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Törvénytervezet: Mihály vajda a román nép mártírja és hőse lesz

Megszavazta szerdán a szenátus azt a tervezetet, amelynek értelmében a román nép hőségé és mártírjává avatnák Vitéz Mihály (Mihai Viteazul) román fejedelmet, és minden évben május 27-én emlékeznének meg róla. A szenátorok telefonon szavaztak a javaslatról, amelyet 110 támogató szavazattal és 23 tartózkodás mellett fogadtak el. „A román nép mártírjává és hőségé nyilvánítjuk Vitéz Mihályt, Havasalföld, Moldva és Erdély fejedelmét, a román nép első egyesítésében játszott jelentős szerepéért, bátorságáért és áldozatáért” - olvasható a tervezet szövegében...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Felkészültek: jövő héttől várják vissza végzőseiket az iskolák

Fertőtlenítőszer-adagolókkal, tájékoztató táblákkal, távolságtartást jelző ragasztószalagokkal, fertőtlenítőszerrel ellátott szőnyegekkel, a közegészségügyi szabályoknak megfelelően berendezett osztálytermekkel várják vissza keddtől a képességvizsga és érettségi előtt álló tanulókat a romániai iskolák. Székelyföldi és kolozsvári iskoláknál érdeklődtünk arról, hogyan sikerült a szükséges óvintézkedéseknek eleget tenniük, mekkora részvételre számítanak. Kiderült, vannak tanintézmények, amelyek kizárólag online folytatják a tanulást, de van olyan is, ahol száz százalékos jelenletre számítanak a felkészítő foglalkozásokon...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Az Országos Audiovizuális Tanács: büntetés magyarellenesség miatt

Az Országos Audiovizuális Tanács (CNA) 2020. május 28-i ülésén 15.000 lej bírságot szabott ki a B1 televízióknak, Radu Banciu műsorvezető magyarellenessége miatt. A Tanács megállapította, amit a Míkó Imre Jogvédelmi Szolgálat is jelzett a hatóságnak, hogy a B1 televízió Lumea lui Banciu című május 4-i műsora megsértette a korrekt tájékoztatáshoz való jogot, nem tartotta tiszteletben a hatályos előírásokat. Banciu szerint a magyarlakta területeken kötelező beszélni a magyar nyelvet és a románoknak megtiltották, hogy anyanyelvükön beszéljenek a saját országukban...” Forrás: Transindex.ro: [teljes cikk >](#)

Székely Köztársaság történetéről Főcze Jánost kérdeztük

Főcze János történészt kérdeztük arról, hogy mi történt Székelyudvarhellyel és Paál Árpáddal a hatalomváltás periódusában. [...] Székelyudvarhely 1918-ban a háborún már átesett város képét mutatta, hiszen az 1916-os román betörés nyomai még ott éktelenkedtek lépten-nyomon: felégetett épületek, megrongált ingatlanok, lakatlan házak emlékeztettek a veszedelemre. Az elmenekült helybéliek közül azokat, akik hazatértek, Paál Árpád főjegyző támogatta, ő próbálta meg újraszervezni az életet a felégetett, lerombolt városban. Azonban 1918 végén a városlakók azzal szembesültek, hogy ismét érkeznek a román csapatok...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Milyen volt egy hagyományos sóvidéki lakodalom?

Kalauzunk ezúttal is Barabás László néprajzkutató és Bálint Zsigmond fotográfus lesznek. Barabás László egy sóvidéki monográfia (többek között ehhez készült a korábban már bemutatott 1982-es alsósófalvi farsangtemetés vagy parajdi hajnalozás is) számára szervezett a gyűjtő utat a településre, hogy dokumentálják az esküvői szokásokat. A rendszer szorítása miatt a 1980-as évek derekán már nem lehetett az erdélyi magyarság történelmére vagy néprajzára vonatkozó könyvet kiadni, így Barabás László pálpataki esküvőt bemutató esszéje 1988-ban jelent meg először az Új Élet képes újságban, később, a 2000-es években pedig kötetben is kiadták. Barabás László írását teljes egészében közöljük...” Forrás: Transindex.ro: [teljes cikk >](#)

Könyvismertető: Gálfalvi György Világszélien

Nálunk mindig helyzet van. Sohasem múlik, folyton csak fokozódik. Kortól, rendszertől függetlenül. Ezt Gálfalvi György világszéli helyzetjelentései jól példázzák az író napokban megjelent új könyvében. A Bookart újra elegáns kötetet adott ki... [...] Egyébként a képzeletet sem kell különösebben felpiszkálni, a kötetbe válogatott mindenik szöveg a valóság talaján áll. Oknyomozó riportokat, szociográfiát, esszéket, naplójegyzeteket találunk a visszatekintő kiadvány három nagy fejezetében...” Forrás: E-nepujtag.ro: [teljes cikk >](#)

Szervátiusz Tibor a farkaslaki Tamási Áron-emlékműről

Az eredeti terv szerint egyetlen ülő székely lett volna. Ezt változtattuk meg úgy, hogy Tamási műveinek alakjaival népesítjük be a sziklát. Hoztak kérésünkre Tusnádról egy követ, de nem volt elég nagy és jó, ezért a Hargita oldalában kerestünk faragásra valót. Mi ketten is részt vettünk a keresésben. Végül is találtunk egy gyönyörű trachitot, amelyet Úrasztalának neveztek a népek. Mert a pásztorok ennél a kőnél pihentek, s ettek róla. [...]Nagyon nehéz munka volt, két évünk nyara ment rá, meg is erőltettem a csuklómat, amelyet aztán hosszú ideig kellett gyógyítani utána. Az volt érdekes, hogy akik arra utaztak, megálltak, megnézték, mit csinálunk, s hamar elterjedt a hír, hogy Tamásinak faragunk emlékművet...” Forrás: E-nepujtag.ro: [teljes cikk >](#)

Felhívás: Trianoni évforduló: szóljanak a harangok, tűzzünk ki gyászszalaggal magyar vagy székely zászlót!

Háromszék politikai vezetői felhívással fordulnak a történelmi magyar egyházak lelkészeihez, a székelységhez, hogy mivel a trianoni diktátum 100. éves évfordulójára nem lehet közösen emlékezni, június 4-én fél hattól öt percre szóljanak a harangok, ezen a napon mindenki viseljen fekete szalagot, s tűzze ki gyászszalaggal a nemzeti-, vagy annak hiányában a székely zászlót...” Forrás: Székelyhon.ro: [teljes cikk >](#)

Tárgyalás a kulturális miniszterrel

Megegyezett magyar adás, kulturális önkormányzatiság, több kisebbségi kulturális támogatás, módosított államnyelvtörvény, Krasznahorka felújítása. Ezek a témák kerültek terítékre a Magyar Közösségi Összefogás vezetősége és Natália Milanová kulturális miniszter pénteki találkozásánál. A megbeszélésen szóba kerültek azok az ügyek, amelyek előmozdítása érdekében a tárca aktívan tenni tud. „Az RTVS-ről szóló törvény tízedik éve nincs betartva, mivel a magyar adásidő elsősorban a tévében a töredéke a magyarság részarányának. A miniszter asszony tájékoztatása szerint elvárja az RTVS vezérigazgatójától, hogy mutasson tervet ennek az állapotnak a megoldására” – tájékoztatott Mózes Szabolcs. Szóba került a Kisebbségi Kulturális Alap, amelyben részben érvényesül az önkormányzatiság, ám amelyet több szempontból is meg kellene erősíteni. „A Matica slovenská mintájára a kiemelt fontosságú magyar intézmények működését is támogatni kellene átalánytámogatással, hogy az alapvető működéshez meglegyenek a biztos források...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

A miniszterelnök közel 100 felvidéki magyar közeleti személyiséget hívott meg a pozsonyi várba

A napokban Igor Matovič, a Szlovák Köztársaság miniszterelnöke nevében számos felvidéki magyar politikai és közeleti személyiség kapott meghívást egy baráti találkozóra, amelyre 2020. június 2-án, kedden kerül sor a pozsonyi várban. Az eseménnyel kapcsolatban portálunk Berényi Józsefet kérdezte, aki május 26-án Pozsonyban munkaében találkozott a szlovák miniszterelnökkel. „Korábban tájékoztattam a Felvidek.ma olvasóit, hogy a munkaében Igor Matovič élénken érdeklődött arról, hogy a trianoni évforduló hogyan érinti, milyen érzéseket vált ki a felvidéki magyarokból. Az esemény keretében ismereteim szerint egy rövid kultúrumsor után Igor Matovič, a Szlovák Köztársaság miniszterelnöke mond beszédet. A meghívó tartalma szerint ez Trianon 100. évfordulójáról, a magyar összetartozásról fog szólni, valamint a mai szlovák–magyar és a Kárpát-medencei kihívásokra fogalmaz meg üzenetet...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Felvidéki magyar szervezetek közös állásfoglalása a népszámlálást megelőző tájékoztató kampányról

Május 29-én a Magyar Közösség Pártja székházában került sor arra a munkatalálkozóra, amelyen a magyar elektorátust felölelő pártok küldöttjein túl részt vettek az országos hálózattal rendelkező civil szervezetek, országos hatáskörű ernyőszervezetek és a történelmi egyházak magyar képviselői. Üdvözlötték e fontos fórum megszervezésének ötletét, megvalósulásának tényét és egyöntetűen támogatták a jövőre esedékes országos népszámlálás kapcsán szükséges közös fellépést és együttműködést...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Sólymos László a Híd új elnöke

A Most-Híd szombaton tartotta tisztújító közgyűlését Füleken. A párt új elnökévé Sólymos László, volt környezetvédelmi miniszter választották. A párt legfőbb szerve a fiatal generációból választotta meg alelnökeit. Alelnökké választották Agócs Attilát Fülek polgármesterét, Tóth Mariánt Tardoskéd polgármesterét, Pataky Károlyt Királyhelmece polgármesterét és Michal Goriščákot Felsővízköz alpolgármesterét. Sólymos közösségi oldalán így nyilatkozott: „Tisztában vagyok azzal, hogy milyen nehéz helyzetben van most a párt. Ez egy kihívás, amit úgy döntöttem, hogy elfogadok...” Forrás: Bumm.sk: [teljes cikk >](#)

Interjú: Szarka László: A magyarok és a szlovákok két különálló történetként tekintenek a Beneš-dekrétumokra

Szarka László történész [...] Szlovákia és Magyarország között nem zárult még le ez a téma a legmagasabb szinten úgy, mint Csehország és Németország, vagy Németország és Lengyelország között. Szlovákia és Magyarország tekintetében a megoldásra még várni kell. A katolikus és evangélikus püspöki kar szlovák és magyar oldalon már kölcsönösen bocsánatot kért egymástól. František Tondra püspök és Erdő Péter bíboros közös nyilatkozatában 2006-ban ez a kulcsmondat ismétlődik: “Megbocsájtunk, és megbocsájtást kérünk.” És a politikusok? A politikai bocsánatkérés osztársadalmi szinten az egyik, de lehet hogy mindkét félnek egyszerűen nem áll érdekében. [...] Volt rá száz évünk, hogy végiggondoljuk és megéljük, mi miért történt, hogyan jutott el Drasche Lázár Alfréd és Benárd Ágoston a trianoni kastély aláírási ceremóniájára. [...] Az 1913-ban megjelent a Magyar Szent Korona Országainak az utolsó hivatalos helységnévtára tele volt radikális változtatásokkal, a községek alapítását, történetét gyakran teljesen figyelmen kívül hagyó torzítással. Pedig komoly testületek, tudós urak és politikusok mérlegeltek hónapokig az egyes megyékből beérkezett javaslatokon. [...] Engel Pál kétezer ötszáz körülire becsülte a semmivel sem indokolható, magyar előzmények és helyben lakó magyarok hiányában magyarosított helynevek számát. Tisza István, a tragikus sorsú miniszterelnök pedig – látva a közelgő világháború előtti belső nemzetiségi feszültségeket – az országgyűlésben 1913. november 26-i beszédében jelezte, szeretné meg nem történnel tudni az egész törzskönyvezést...” Forrás: Korkep.sk: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Helyére került Felvidék földje Gombaszögben

Speciális, hermetikusan záródó, rozsdamentes acélkapszulába helyezték május 31-én, vasárnap a felvidéki magyar közösség összetartozását és élni akarását megtestesítő földet és üzeneteket. A kapszulát lezárták és a leendő ereklyezászlótartó-talapzat magjába helyezték. Ezt követően a darukezelő ráemelte a felépítményt képező további kötömböket, így zárva el az időkapszulát az utókornak...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Mozgalom a szárazföldi duna-delta megóvásának érdekében

A községek vezetői egy közös levélben szorgalmazzák az ökológiai egyensúly területi rendszerének helyreállítását. A dokumentum a Dunaszerdahelyi járás területére vonatkozik, melyet pár napja továbbítottak véleményezésre a járási hivatal környezetvédelmi szakosztályához...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Jövőre is több mint háromszáz gömöri kiselsős lesz

A Rimaszombati járásból a Rákóczi Szövetség gömöri célalapjához összesen 23 alapiskola tartozik, s április végéig 304 gyerek iratkozott be, ami csaknem megegyezik a tavalyi és tavaly előtti adatokkal. Vidéken Almágyban, Bátkában, Feleden, Gesztetén és Várgedén működik teljes szervezetszerű oktatási intézmény, ahol stabilan egy-egy magyar első osztályt nyitnak. Rimaszombati városában három magyar tannyelvű alapiskolában nyitnak első osztályt...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Hős eleinkre emlékezünk

A hősök napja eredetét az 1917. évi VIII. számú törvényre vezethetjük vissza, ekkor mondták ki először, hogy nemzetünk hősi halottainak kegyelet teljes tiszteletét megfelelő módon kifejezésre kell juttatni és az utókor számára meg kell örökíteni. Ebből az alkalomból tartottak rövid megemlékezést Barton a Memoriae Patrum Honismereti Társulás tagjai. [...] A hősökre való emlékezés következő állomása Párkány volt, ahol a Csemadok helyi alapszervezetének vezetősége és a Memoriae Patrum közösen megkoszorúzták a városi parkban a hősök emlékművét, melyen a város I. és a II. világháborúban elesettjei, valamint a civil áldozatok nevei vannak kőbe vésve...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Trianoni emlékművek alkotója

Smídt Róbert szögyéni faragó művész már négy trianoni emlékművet alkotott, de véleménye szerint Trianonhoz köthetőek az 56-os szobrok, a kitelepítés, a deportálások, a fogolytáborok emlékművei, de még az Esterházy alkotások is. [...] A legelső trianoni emlékművét tíz éve Komáromban állították fel a békediktátum aláírásának 90. évfordulójára, de elhelyezése nem volt mentes a bonyodalmtól. A szobor a református parókia udvarán kapott helyet, döbbenetükre a megkapott, érvényes építkezési engedélyt pár nappal az alkotás bemutatása előtt visszavonták...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Minden ötödik sajtókiadvány belerokkanhat a karanténba

Az ukrán média képviselői kedvezményeket és támogatást várnak a kijevi kormánytól. Az ukrain újságírók semmiféle támogatást nem kaptak az ország vezetésétől, holott ők is extrém körülmények között dolgoznak, áll az Ukrán Nemzeti Újságíró Szövetség közleményében...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

Interjú: A Közigazgatási reformról: decentralizáció vagy koncentráció, önkéntes vagy központosított?

Dr. Tóth Mihály alkotmányjogászt, az Ukrain Magyar Demokrata Szövetség tiszteletbeli elnökét és az MTA köztestületének külső tagjával a közigazgatási reform folyamatairól, annak következményeiről, illetve a magyar közösségre gyakorolt hatásairól kérdeztük. [...] a Miniszteri Kabinet saját hatáskörben a helyiek megkérdezése nélkül, illetve azok szándékaival nem megegyezően is hozhat létre egyesített területiális közösségeket. Így aztán, a jelenlegi szabályozás szerint, az ukrán kormány mindazokon a területeken, amelyeken utóbbi törvény érvénybelépéséig, önkéntes alapon nem jöttek létre az összevont területiális közösségek, gyakorlatilag saját belátása szerint hozhatja létre azokat. [...]A bolgárok és a magyarok is arra törekednek, hogy maradjon bolgár és magyar többségű járás Ukrajnában a közigazgatási reform után is – közölte a külgazdasági és külügyminiszter Facebook-oldalán pénteken, miután telefonon egyeztetett Ekaterina Zaharieva bolgár külügyminiszterrel...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Beregszász első köztéri emlékműve, az elesett katonák emlékezete

A történelmi eseményekben oly gazdag beregszászi krónika többek közt egy rövid életű, tragikus sorsú első világháborús emlékmű történetét őrzi. Az idősebb nemzedék ma is emlékszik az egykori Kossuth téri — ma: (szovjet) Hősök tere —, 1942-ben felállított emlékműre. Szemtanúk közléseiből és levéltári forrásokból tudjuk, ez volt Beregszász első köztéri emlékműve. Felállításának előzményeihez tartozik, hogy 1937-ben — tehát Kárpátalja Csehszlovákiához tartozása idején — a Verke-parti város képviselőinek sikerült megakadályozniuk a csehszlovák állam megalakulásának 20. évfordulójára tervezett emlékhely felavatását a főtéren. Fontosabbnak tartották az I. világháború hősei emlékművének megépítését, ez az óhaj azonban csak 1938. november 2., azaz az első bécsi döntés után valósulhatott meg, amikor Beregszász is újraegyesült Magyarországgal. A háborús évek ellenére összegyűlt a pénz, elkészült az emlékmű, az avatás időpontja azonban eltolódott, elsősorban a piactér áthelyezése és a parkosítás miatt. [...] Az 1944-es rendszerváltozás után lerombolták...” Forrás: Karpatalja.ma: [teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

Interjú: Módosult a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola 2020. évi felvételi szabályzata

Módosult a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola 2020. évi felvételi szabályzata, amelyet a felsőoktatási intézmény tudományos tanácsa 2020. május 22-én véglegesített. A 2020. évi felvételi eljárásra vonatkozó legfrissebb tudnivalókról Sztojka Miroszlávot, a főiskola felvételi bizottságának felelős titkárát kérdeztük...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Salánki ötödikesek a kárpátaljai FIT-kaland legjobbjai

A Mathias Corvinus Collegium Fiatal Tehetség Programja által szervezett III. MCC FIT Kaland Tehetségverseny egy egyedülálló, több képzési területet felölelő tanulmányi csapatverseny, amely rendhagyó módon a teljes Kárpát-medencei ötödikes általános iskolás korosztályt szólítja meg. László Edina, a verseny koordinátora elmondta: a FIT-kaland célja, hogy a gyerekek csapatban együttműködve dolgozzanak egy izgalmas projekten, melynek révén programunk képzési koncepciója mellett napjainkban fontos területekkel találkozhatnak, merülhetnek el bennük közelebbről...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Riport: Református könyves- és ajándékbolt Beregszászon

Ahol ma Kárpátalja szinte egyetlen magyar nyelvű könyvesboltja működik. [...] A kezdetek kezdetén Orosz Magdi néni vezette a boltot. 2002-ben bekövetkezett halála után engem kértek fel erre a szolgálatra – folytatja a beszélgetést Zsuzsa. – És a férjemmel fokozatosan bővítettük a kínálatot. Láttuk, hogy nagy a kereslet az ígés, majd pedig a magyaros ajándéktárgyakra, így nyitottunk efelé is. Később az egyházi irodalom mellett mesekönyveket, aztán meg szépirodalom...” Forrás: Karpinfo.net: [teljes cikk >](#)

Koszorúzással és óriásplakátokkal készül a KMKSZ június 4-re

A Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) a karantén miatt le kellett mondja a június 4-i, összetartozás napjára készülő nagy rendezvényeit. Azonban a centenáriumi évfordulóra csöndesen, mégis készül megemlékezéssel a Szövetség. A megemlékezések rotációs alapon működnek, ami azt jelenti, hogy egyik éven Szürtében, másikon Nagypaládon, következő évben pedig Nagybégányban tartjuk ezt az eseményt. Idén, mivel 100. évfordulója van a békediktátum aláírásának, fokozottan készültünk nagyobb rendezvénysorozattal minden helyszínen...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

TV21 Ungvár: Egész napos tematikus műsor a nemzeti összetartozás napján

A nemzeti összetartozás napján Trianon tematikáját bemutató műsorokkal készül a TV21 Ungvár csapata. Lapunknak Kulin Zoltán, a csatorna igazgatója elmondta, hogy több önálló műsorral készülnek június 4-e alkalmából, valamint anyaországi és erdélyi filmrendezők Trianonnal kapcsolatos filmjeit is vetítik majd...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

DIASZPÓRA

Országismeret az online felületeken

Az Isztambuli Hétfégi Magyar Iskola szervezése szinte napi rendszerességű, magyar kultúrával kapcsolatos programjainlót épített fel a karantén – és itt kijárási tilalom! – idejére. Kovács-Sert Zsuzsanna a már említett „Ringó” csoportjával tartotta fenn a kapcsolatot állandó vasárnapi hangszerkíséretes énekoltatásával. [...] „Magyar tájakon” címmel igyekeztem egy-egy jellegzetesebb tájegység kultúrájából kisfilmet készíteni vetíthető formátumban ugyanúgy, mint az előző időszak néprajzi sorozatában. Az első részben Somogyország címen a Dél-Dunántúl szépségeiből válogattam az utazó szemével, a másodikban Palócföldet jártuk be

virtuálisan. A harmadik tájegységben szándékosan a rokonnépi szemlélet volt a cél, melyen keresztül a Kunság kultúrájába tekintettünk bele...” Forrás: Korosiprogram.hu: [teljes cikk >](#)